

Retningslinjer for ledertrening

Jfr. § 2-5-7

Prinsipper for ledelse

- 1 Faglig og personlig lederutvikling er en løpende prosess gjennom hele speidertiden.
- 2 Alle medlemmer skal oppleve å bli ledet, å delta i ledelse og selv å utøve lederskap. Dette skjer i fellesskap av barn, unge og voksne, der alle føler seg nyttige og verdifulle.
- 3 Ledertrening er en systematisk opplæring av ledere fra patruljeførere/-assistenter til ledertrenere.
- 4 Ledertreningen skal bidra til å fremme formålsparagrafen og forbundets mål.
- 5 Lederutviklingen omfatter personlig utvikling og ansvarstrening ved at:
  - veiledning benyttes som ledelsesform,
  - lederne får utfordringer og oppfordres til å søke utfordringer som passer deres erfaringsnivå, slik at den enkelte leder opplever egenutvikling, og
  - det legges vekt på målstyring. Lederen skal kunne sette mål, styre mot målet og vurdere resultatet for deretter å sette seg nye mål.
- 6 Aktivitetene i ledertreningen tar utgangspunkt i speiderprogrammet, og skal være mest mulig basert på speidermetoden, veiledning og praktiske oppgaver.

Mål for ledertrening

- 1 Den enkelte leder og patruljefører/-assistent skal oppleve prinsippene for ledelse og bli i stand til å bruke dem i speiderarbeidet. Dette oppnås ved å:
  - tilegne seg kunnskaper om og ferdigheter i speidermetoden,
  - tilegne seg kunnskaper om og ferdigheter i veiledning,
  - tilegne seg kunnskap om formålsparagrafen, og hvordan fylle intensjonen i denne,
  - tilegne seg kunnskaper om speiderprogrammet og bruken av det,
  - tilegne seg nødvendige speiderferdigheter,
  - arbeide for å få felles forståelse for Norges speiderforbunds mål,
  - søke utfordringer som skaper egenutvikling hos den enkelte leder,
  - oppleve fellesskap og inspirasjon i trygge omgivelser med andre ledere,
  - oppnå trygghet på egne evner og kunnskaper, og
  - få forståelse av hvilke rettigheter og plikter den enkelte leder og påatruljefører/-assistent har.
- 2 Ledertreningens grunnleggende arbeidsmetode er Speidermetoden og veiledning.
- 3 Ledertreningen skal gi lederne innsikt i og forståelse av forbundets lover og retningslinjer.
- 4 Ansvaret for ledertreningen er fordelt slik mellom gruppe-, krets-, korps- og forbunds nivå:

- 4.1 Mål for gruppen er å rekruttere nye ledere, patruljeførere og -assistenter, motivere og hjelpe dem i deres arbeid, samt oppfordre gruppens ledere og patruljefører og -assistenter til å delta på kurs.
- 4.2 Mål for kretsen/korpset er å oppfordre sine grupper, ledere, patruljeførere og -assistenter til å delta på kurs, sørge for at informasjon om kurs er godt tilgjengelig, og gi lederne, patruljeførerne og -assistenterne en forståelse for kretsens funksjon. Kretsene og korpset har ansvar for at peffkurs og kursene i grunntreningen avholdes. De kan gjerne samarbeide med andre kretser og korps om dette.
- 4.3 Mål for ledertreningen på forbunds nivå er å gi kunnskaper om speidingens mål, arbeidsmetoder og muligheter for personlig utvikling. Forbundet har ansvar for å tilby ledertrenerkurs og for å utvikle kurs for ulike behov i organisasjonen, samt å inspirere og bistå kretsene og korpset i deres ledertrening. Forbundet kan ved behov også tilby moduler i grunntreningen.

Ledertrenere

1 Mål for trening av ledertrenere

1.1 Gi og vedlikeholde en teoretisk og praktisk bakgrunn for å lede Norges speiderforbunds kurs innenfor grunntreningen.

1.2 Gi innsikt i:

- Norges speiderforbunds mål og program
- grunnleggende ledelsesprinsipper
- bruk av Speidermetoden
- formidling av holdninger og kunnskaper
- hvordan en utnytter ressurser hos kursstab og deltakere
- muligheter for videre egenutvikling
- de praktiske og administrative sidene ved gjennomføringen av kurs.

2 Ramme for trening av ledertrenere

Et treningstilbud som består av ledertrenerkurs og praktisk trening i egen krets eller korps.

3 Ansvarsfordeling

3.1 *Forbundet*

Forbundet har ansvar for å legge forholdene til rette for at kretsen eller korpset kan gjennomføre sin oppgave ved å:

- være ansvarlig for opplæring av ledertrenere,
- holde ledertrenere orientert om aktuelle saker og utvikling innen ledertreningen i forbundet,
- arrangere samlinger for ledertrenere til videre trening og oppfølging, samt faglig påfyll og nettverksbygging,
- utarbeide materiell for kretsene og korpsetnes oppgaver innen ledertrening,
- legge til rette for registrering av deltakelse på kurs i medlemssystemet, og
- følge opp at kretser og korps har oppnevnt sine ledertrenere.

3.2 *Kretsen/korpset*

Ledertreningen gjennomføres slik den er beskrevet i krets-/korpsstyrets oppgaver i Norges speiderforbunds lover. Kretsen/korpset kartlegger behov for kurs og sørger for at nødvendige kurs blir avholdt, slik at ledere kan få dekket sine behov for ledertrening.

- Kretsen/korpset oppnevner en som er ansvarlig for ledertrening i kretsen/korpset,
- kretsen/korpset oppnevner sine ledertrenere for to år av gangen, og legger informasjon om oppnevningen inn i medlemssystemet,
- kretsen/korpset oppretter en ledertrenerpatrolje hvor alle oppnevnte ledertrenere inngår, og avholder årlig samarbeidsmøte mellom kretsen/korpset og ledertrenerne,
- kretsen/korpset er ansvarlig for å gi sine ledertrenere nødvendig informasjon og tilrettelegge for at de kan delta på samlinger for faglig påfyll og nettverksbygging,
- kretsen/korpset har ansvar for at det arrangeres kurs basert på behovet til lederne i kretsen/korpset,
- kretsen/korpset har ansvar for å sette sammen staber til kurs i kretsen/korpset i samarbeide med kretsen/korpsets ansvarlige for ledertreningen og ledertrenerne,
- kretsen/korpset har ansvaret å bekjentgjøre kurs til kretsens/korpsets medlemmer og sende informasjon til forbundskontoret slik at kursene synliggjøres for alle,
- kretsen/korpset benytter medlemssystemet for påmelding til kurs og registrering av fullførte kurs, og
- kretsen/korpset finner og sender potensielle ledertrenere på ledertrenerkurset.

Kretsene/korpsene oppfordres til å samarbeide med andre kretser/korps om gjennomføring av kurs.

4 Godkjenning og oppnevning av ledertrenere

En *godkjent ledertrener* er en leder som har gjennomgått og bestått Ledertrenerkurset, eller en leder som har fått godkjent realkompetanse av samme godkjenningsorgan som godkjenner deltagere på Ledertrenerkurset.

En *oppnevnt ledertrener* er en godkjent ledertrener som er oppnevnt av kretsen/korpset, alene eller sammen med andre oppnevnte ledertrenere. Oppnevnte ledertrenere har ansvaret for gjennomføring av kretsens/korpsets lederopplæring innen ledertreningen, og kan være stab på nasjonale kurs.

Hvis en ledertrener ikke er med i en stab i løpet av en to års periode, vil hun/han ikke kunne være oppnevnt ledertrener før han/hun har gjennomført et kurs som stabsmedlem.

Komité speiding kan i spesielle tilfeller oppnevne ledertrenere.

5 Prinsipper for oppnevning og sammensetning av kursstaber

Kursansvarlig er den som har ansvaret for planlegging, gjennomføring og vurdering av kurset. Kursansvarlig må være godkjent og oppnevnt ledertrener for at kurset skal bli godkjent.

Kursleder er den som primært gjennomfører og leder staben gjennom kurset. Dersom en oppnevnt ledertrener står som kursansvarlig, kan også andre med kompetanse i kursinnholdet være kursleder innen grunntreningen. Det vil si at emnekurs kan holdes av personer med nødvendig kompetanse.

Kursansvarlig og kursleder er i de fleste tilfeller samme person.

Kursveiledere er de i kursstaben som ikke er kursleder. Kursveiledere kan være ledertrenere eller personer med spesiell kompetanse innen emnet.

For å sikre rekruttering er det viktig å ha med noen nye i kursstabene.

Alle godkjente ledertrenere kan avholde kurs i ledertreningen.

Det er spesielle krav til kursansvarlige og -ledere og staber i forbindelse med enkelte kurs, for eksempel Norsk Grunnkurs i Førstehjelp, noen av emnekursene, kurs i regi av nettverkene, Ledertrenerkurset og Trekløver-Gilwell.

Kursansvarlige til nasjonale kurs rekrutteres blant oppnevnte ledertrenere. Det er en fordel om disse er med i stab på minst to kurs.

Kursledere og kursveiledere for Ledertrenerkurset og Trekløver-Gilwell rekrutteres blant oppnevnte ledertrenere.

6 Prinsipper for godkjenning av kursplaner og godkjente støtteberettigede kursplaner

Kursplaner i grunntreningen, for Patruljeførerkurset, Ledertrenerkurset og Trekløver-Gilwell godkjennes av Komité speiding.

Vedtatt av Speiderstyret januar 2004
Endret av Speiderstyret 22. september 2015

Vedlegg

Benevnelser i ledertreningen, kvalifikasjonskrav, oppgaver og oppnevning

Redigert vedlegg fra vedtaket i 2004.**Benevnelser i ledertreningen, kvalifikasjonskrav, oppgaver og oppnevning**

Benevnelse	Kvalifikasjonskrav	Oppnevningstid	Oppgave	Oppnevnes av	Oppdragsgiver
Krets-/korpsnivå:					
Ledertrener	Gjennomført grunntreningen og ledertrenerkurset	To år	Kursleder eller stab for kurs i grunntreningen.	Krets eller korps	Krets eller korps
Kursleder	Gjennomført grunntreningen og ledertrenerkurset	Ett eller flere kurs	Kursleder for kurs i grunntreningen.	Krets eller korps	Krets eller korps
Nasjonalt nivå:					
Kursleder nasjonale emnekurs	Deltatt i stab på tilsvarende kurs	Et kurs av gangen	Kursleder for nasjonale kurs. Delta på forbundets samling for faglig oppdatering og erfaringsutveksling. Delta på samling i eget nettverk.	Komite speiding	Komite speiding
Veileder nasjonale emnekurs	Deltatt på tilsvarende kurs	Et kurs av gangen	Stab for sentrale kurs. Delta på samling i eget nettverk	Kursleder i samråd med KS	Komite speiding
Kursleder Ledertrenerkurset	Gjennomført grunntreningen og LTK og ha vært med i LTK-stab. Bør ha gjennomført TG-treningen	Ett eller flere kurs	Kursleder for nasjonale kurs. Delta på forbundets samling for faglig oppdatering og erfaringsutveksling. Delta på nettverkssamling.	Speiderstyret i samarbeid med KS	Komite speiding
Veileder Ledertrenerkurset	Gjennomført grunntreningen og LTK, og bør ha gjennomført TG-treningen	Ett eller flere kurs	Stab for sentrale LTK kurs. Delta på nettverkssamling.	Kursleder i samarbeid med KS	Komite speiding
Kursleder Trekløver Gilwell treningen	Gjennomført grunntreningen, TG-Treningen, LTK og ha vært med i TG stab.	Ett eller flere kurs	Kursleder for nasjonale kurs. Delta på forbundets samling for faglig oppdatering og erfaringsutveksling. Delta på nettverkssamling.	Speiderstyret i samarbeid med KS	Komite speiding
Veileder Trekløver Gilwell-treningen	Gjennomført grunntreningen og TG-treningen. Bør ha gjennomført LTK	Ett eller flere kurs	Stab for nasjonale TG-kurs. Delta på nettverkssamling.	Kursleder i samarbeid med KS	Komite speiding
Nettverkskoordinator for ledertrening	Gjennomført grunntreningen og LTK. Bør ha gjennomført TG-Treningen.	To år	Koordinere arbeidet i nettverket, Arrangere nettverkssamling. Delta på forbundets samling for faglig oppdatering og erfaringsutveksling	Speiderstyret	Komite speiding